

УДК 336:330.3

Н. П. Дуброва,

к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту і права,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8584-3338>

А. С. Бадо,

аспірант, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-3494-9585>

В. Ю. Кучеренко,

аспірант, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-1815-5974>

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.19.126

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У КРИЗОВИЙ ПЕРІОД

N. Dubrova,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Management and Law Department,

Dnipro State Agrarian and Economic University, Dnipro, Ukraine

A. Bado,

PhD Student, Dnipro State Agrarian and Economic University, Dnipro, Ukraine

V. Kucherenko,

PhD Student, Dnipro State Agrarian and Economic University, Dnipro, Ukraine

FINANCIAL MANAGEMENT OF INVESTMENT AND INNOVATION ACTIVITIES OF ENTERPRISES IN CRISIS TIMES

У статті досліджено особливості функціонування соціально-економічних систем в умовах системної кризи, спричиненої зокрема війною росії проти України. Зазначено, що війна виступає дестабілізуючим фактором, який не лише руйнує економічну інфраструктуру, а й створює значні загрози для національної ідентичності, демократії та безпеки. Представлено сучасний стан економіки України: тенденції відновлення виробництва, зростання податкових надходжень, зниження інфляції, розвиток оборонно-промислового комплексу, а також масштаби прямих збитків у різних секторах. Окреслено наслідки воєнної агресії для бізнесу та домогосподарств, серед яких — дефіцит трудових ресурсів, скорочення інвестиційної активності, руйнування логістики, зниження соціальних виплат та поглиблення нерівності доходів.

Особлива увага приділена ролі фінансового менеджменту в умовах воєнного стану. Розкрито його становлення як наукової дисципліни та визначено ключові завдання: раціональне управління фінансовими ресурсами, мінімізація ризиків, підтримання конкурентоспроможності й антикризове управління. Показано, що інструменти фінансового менеджменту, зокрема цифрові технології, системи ризик-менеджменту та фінансової аналітики, дозволяють мінімізувати наслідки кризових явищ, а також створюють умови для інвестиційно-інноваційного розвитку. Зроблено висновок, що ефективний антикризовий фінансовий менеджмент у поєднанні з інвестиційно-інноваційною діяльністю є ключовим чинником відновлення економічної стійкості підприємств і забезпечення довгострокового економічного зростання держави.

The article examines the problems of the functioning of socio-economic systems in conditions of systemic crisis, which, according to scientists, is an inherent feature of human development and is significantly exacerbated by globalization processes. War is considered one of the most powerful destructive factors, leading to the destruction of institutional stability, threatening the existence of statehood, undermining democratic principles, and limiting society's freedom of choice.

The example of Ukraine shows that Russia's military actions have become an existential challenge with a multidimensional impact on the economy: from the destruction of infrastructure and reduction of production capacity to cuts in social benefits and transformation of the labor market. It summarizes current statistics on tax revenue growth, inflation dynamics, increased defense spending, and direct losses exceeding \$170 billion. Particular attention is paid to the problems faced by businesses and households, including a shortage of skilled labor, loss of investment attractiveness, disruption of logistics chains, decline in consumer spending, and growing wealth inequality.

In this context, the key role of financial management is emphasized, which is considered as an interdisciplinary scientific field and a practical tool for ensuring the financial stability of enterprises. It describes its evolution from classical finance theory to the modern integrated approach aimed at managing financial flows, investments, and risks. The main tasks of financial management have been identified: formation and rational allocation of resources, increasing profitability, minimizing financial risks, maintaining competitive advantages, and implementing anti-crisis measures.

The use of digital technologies, predictive modeling systems, electronic document management, and cybersecurity, which increase the effectiveness of management decisions, is becoming particularly important. It has been proven that anti-crisis financial management tools can neutralize destructive factors, transform them into incentives for development, and create conditions for investment and innovation even in times of war.

As a result, it was concluded that combining anti-crisis management with innovative and investment approaches is a decisive factor in Ukraine's economic recovery and ensuring long-term stability and sustainable development of enterprises in crisis conditions.

Ключові слова: фінансовий менеджмент, інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств, криза, військовий стан.

Key words: financial management, investment and innovation activities of enterprises, crisis, martial law.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний стан економіки України характеризується глибокою затяжною кризою спричиненою українсько-російською війною. Підприємства функціонують в умовах високого рівня ризику не тільки для майна, а і для життя при обмежених фінансових ресурсах намагаючись розвивати бізнес, при цьому підтримувати ЗСУ. Звичайно частина підприємств орієнтується на військові потреби, але більша частина забезпечує потреби суспільства. Левова частина прибутку вкладається

в операційну діяльність при цьому інвестиційно-інноваційна залишається поза увагою, бо не вистачає фінансових ресурсів. За таких умов стають в нагоді інструменти фінансового менеджменту, а саме антикризового.

У межах фінансового менеджменту традиційно вирішуються завдання, пов'язані з управлінням активами, капіталом, грошовими потоками, прибутком, інвестиціями та інноваціями, ризиком. Водночас у кризових умовах господарювання виникає необхідність перегляду та трансформації підходів до ухвалення управлінських рішень фінансового характеру і посилює значення антикри-

зового фінансового менеджменту. Реалізація таких підходів забезпечує недопущення ескалації кризових процесів, сприяє фінансовій стабільності, зміцненню економічної стійкості підприємства та утриманню його позицій на конкурентному ринку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В наукових працях вітчизняних фахівців дане питання активно дискутується, пропонуються варіанти як в умовах воєнного стану забезпечити прийнятне функціонування підприємств, зокрема в частині інвестиційно-інноваційної діяльності. Так, цьому питанню присвячені роботи Нікольчук Ю., Білої І., Ілюхіної В., Левченко О.М., Левченко М.В., Кудлаєнка С., Журавльової І., Шарاپова В., Михайлик О.М., Бірака Є.В. та багатьох інших. Але на наш погляд ця тема ще недостатньо досліджена в частині особливостей використання антикризового фінансового менеджменту під час воєнного стану для забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є дослідження ключових аспектів фінансового менеджменту, зокрема антикризового в системі інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств у період воєнних дій, що супроводжується підвищеною невизначеністю та високим рівнем бізнес-ризиків. Застосування інструментів антикризового фінансового менеджменту розглядається як ключовий механізм мінімізації негативних наслідків кризових процесів, підтримання платоспроможності та ліквідності підприємств, а також формування передумов для їх довгострокової стійкості й конкурентоспроможності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сучасний етап розвитку цивілізації характеризується системною кризою. За твердженням Бородянського Ю. та Саєнка Ю. [5] остання є іманентною особливістю людського розвитку і глобалізаційні процеси тільки поглиблюють її, охоплюючи всі країни світу. Як зазначає Берзон С.Ю. [2] деструктивні явища яскравіше проявляються в економіці, де останні "відтворюють самі себе, екстраполюються на різні рівні економічних систем та призводять до суттєвих геополітичних трансформацій". На-

разі економічні кризи є невід'ємною частиною суспільного життя [17].

Термін "криза" з грецької мови перекладається як різка зміна або перелом, поворотний момент. Кризу також можна розглядати як точку біфуркації, в якій система стає нестійкою і може перейти в хаотичний стан або на новий, більш високий рівень впорядкованості, саме це і призводить до кардинальної зміни існуючого порядку. Щодо соціально-економічних систем то відбувається дестабілізація соціально-економічних процесів, що критично впливає на стан соціально-економічної системи. Прикладом дестабілізуючої кризи є війна. Війни становлять загрозу фізичному існуванню національних держав, руйнують основи демократії, нівелюють національні цінності та обмежують свободу індивідуального й суспільного вибору шляху розвитку, прагнучи знищити ідентичність народів.

Як зазначають вчені, зокрема Біла І. та Ілюхіна В. [3] агресія росії проти України є екзистенційною війною, війною різних світоглядних матриць і значно впливає на економіку країни. За інформацією Центру економічної стратегії [15], попри відновлення російських атак на енергетичну інфраструктуру, енергетичний сектор зберігає стабільність і продовжує підтримувати економічне зростання. Індекси споживчих та ділових настроїв свідчать про поступове відновлення економіки у другому кварталі 2025 року. Урожай ранніх зернових та олійних культур виявився нижчим, ніж у 2024 році, однак завдяки пізнім культурам очікується сприятливий результат збору та експорту. У липні 2025 року державний бюджет отримав 148 млрд грн податкових надходжень. Зокрема, внутрішній ПДВ забезпечив 27 млрд грн, що на 27% більше, ніж торік, та на 7% перевищило планове значення (за підсумками першого півріччя).

Видатки на війну у червні 2025 року скоротилися на 10% порівняно з травнем, тоді як обсяг оборонної допомоги зріс на 24%. Водночас упродовж першого півріччя воєнні витрати перевищили показники аналогічного періоду 2024 року на 35%. Попри це, виконати план за загальним фондом у першому півріччі не вдалося. Спостерігається тенденція до скорочення соціальних виплат: у червні їх обсяг зменшився як порівняно з травнем 2025 року (на 2%), так і з червнем 2024-го (на 14%). Загальні соціальні видатки держбюджету за перше півріччя 2025 року були на 11% нижчими, ніж торік.

У липні 2025 року річна інфляція знизилася до 14,1%, а облікова ставка НБУ залишалася на рівні 15,5%. Водночас кількість компаній, що виробляють озброєння, утричі перевищила рівень 2021 року. За інформацією української влади, нинішні поставки вітчизняного озброєння забезпечують близько 40% потреб фронту.

Разом з тим, відповідно до звіту KSE, з початку вторгнення загальна сума прямих збитків нерухомості, іншій інфраструктурі, транспортним засобам та запасам склала майже \$170 млрд. Порівняно з попередньою оцінкою, станом на початок 2024 року, сума збільшилась на \$12,6 млрд. (8%). Найбільша частка у загальному обсязі прямих збитків завдана житловим будівлям (\$60,0 млрд) та транспортній інфраструктурі (\$38,5?млрд). Втрати сектору енергетики становлять \$14,6 млрд, активи промисловості, послуг та будівництва — \$14,4 млрд. Ще \$10,3 млрд складають прямі втрати аграрного сектору та земельних ресурсів внаслідок війни. Сукупні прямі збитки від руйнувань та пошкоджень об'єктів громадського сектору (соціальні об'єкти та установи, заклади освіти, науки та охорони здоров'я, культурні споруди, спортивні об'єкти, адміністративні будівлі тощо) складають близько \$16,3 млрд. [9].

Біла І. та Ілюхіна В. [3] зазначають, що наслідками агресії росії проти України є:

1) Негативне становище бізнесу, а саме: втрати персоналу і збільшення дефіциту висококваліфікованих кадрів; скорочення виробничих потужностей як внаслідок руйнувань, так і внаслідок нестатку робочої сили; енергетичні проблеми, які зумовлені обстрілами енергетичної інфраструктури; зміна логістики (втрати зупинки підприємств та часткова руйнація "ланцюгів" постачання за різними підрахунками на місяці складають 7—10 млрд доларів [1]); скорочення інвестиційного попиту, внаслідок зростання процентних ставок за кредитами; значні втрати агросектору (останні пов'язані із зменшенням посівних площ; знищенням транспортної інфраструктури і крадіжки с/г технік; руйнування складів із паливом, необхідним для посівної; знищення зерносховищ та продовольчих складів).

2) Негативний вплив на домогосподарства, що позначився на якості життя; еміграція населення, що стає загрозою для майбутньої відбудови економіки; помірне зростання реальних доходів та поглиблення нерівності в доходах домогосподарств; зменшення споживання домогосподарств без зростання обсягів зао-

щаджень; переформатування ринку праці внаслідок змін в пропозиції праці.

Сучасне суспільство країни має виживати в край несприятливих умовах та з обмеженими фінансовими ресурсами, оскільки лєвова частина спрямовується на оборонний сектор. Тому, за таких умов вважаємо за необхідне використовувати інструменти фінансового менеджменту.

Як наука, фінансовий менеджмент є достатньо молодим напрямом, який виокремився з класичної теорії фінансів, активно розвивався після II Світової війни. Але неокласична теорія фінансів, яка концентрувалася на проблемах ринку капіталу, не вирішувала проблеми управління фінансовими ресурсами підприємств. У 1960-х роках XX століття фінансовий менеджмент оформився як окрема наукова галузь, спрямована на розроблення концептуальних засад, методології та практичних інструментів управління фінансовими потоками підприємств і організацій. Його формування відбувалося на основі інтеграції неокласичної теорії фінансів, системи бухгалтерського обліку та загальної теорії управління, що забезпечило міждисциплінарний характер цієї науки. Такий синтез дозволив фінансовому менеджменту стати фундаментом для ефективного прийняття управлінських рішень у сфері фінансової політики, інвестиційної діяльності та стратегічного розвитку суб'єктів господарювання.

Фінансовий менеджмент слід розглядати як цілісну систему управління фінансовими операціями та грошовими потоками підприємства, яка забезпечує формування та підтримання необхідного обсягу фінансових ресурсів для реалізації операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Його ключовим завданням є раціональний розподіл і ефективне використання цих ресурсів відповідно до стратегічних цілей і програм розвитку, що, у свою чергу, сприяє підвищенню фінансової стійкості, забезпеченню конкурентоспроможності та довгострокового зростання підприємства.

Фінансовий менеджмент вирішує наступні задачі:

— забезпечення формування та зростання прибутку підприємства;

— мінімізація фінансових ризиків, зокрема тих, що становлять загрозу економічній безпеці суб'єкта господарювання;

— формування конкурентної позиції на ринку, а також підвищення репутаційного та іміджевого статусу організації.

— ефективне управління активами підприємства;

— системне дослідження показників ефективності економічної діяльності підприємства.

— формування фінансових ресурсів та їх оптимізація;

— фінансування інвестиційних та інноваційних проєктів з метою забезпечення розвитку підприємства та підвищення його конкурентоспроможності;

— налагодження та підтримання довгострокових партнерських відносин із контрагентами;

— антикризове управління при загрозі банкрутства.

Міждисциплінарний характер фінансового менеджменту забезпечує формування інструментарію, що дозволяє підприємствам мінімізувати втрати та долати наслідки затяжних фінансових криз. Безперечно, кризові явища є невід'ємною складовою функціонування ринкової економіки [10], однак найбільш руйнівними виступають кризи, спричинені війнами. У разі ведення воєнних дій у країні, яка не є тоталітарною та де економічна система ґрунтується на приватній власності, підприємства змушені адаптуватися до кризових умов господарювання. Це зумовлено тим, що національна економіка переорієнтовується на військовий сектор, акумулюючи фінансові ресурси з інших галузей. За таких обставин значно зростає потреба в ефективному управлінні фінансами, що підвищує актуальність застосування інструментів фінансового, зокрема антикризового, менеджменту.

Крім того, в сучасному економічному просторі активно використовуються цифрові технології і менеджмент підприємства активно застосовує електронний документообіг, хмарні технології, автоматизовані системи управління ризиками, спеціалізовані програми для обліку та звітності, спеціалізовані програми для фінансової аналітики, електронний банкінг та електронні платежі. Дані інструменти значно підвищують ефективність фінансових менеджерів, але підприємства мають витратити значні кошти на кібербезпеку.

Інструменти антикризового фінансового менеджменту виступають важливим елементом забезпечення економічної стійкості підприємства, оскільки дозволяють ідентифікувати детермінанти кризових явищ, виявити закономірності їх виникнення та розвитку, а також розробити й застосувати комплекс методів їх нейтралізації [17]. Застосування такого інструментарію спрямоване на зниження рівня фінансових втрат і негатив-

них наслідків, мінімізацію внутрішніх суперечностей у фінансово-господарській діяльності та трансформацію деструктивних факторів у потенційні стимули розвитку. У підсумку, антикризовий фінансовий менеджмент сприяє не лише подоланню кризових ситуацій, але й формуванню передумов для довгострокової стабільності та сталого розвитку підприємства. Особливо це критично для забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності, які в умовах війни не є першочерговою, але необхідною в сучасних умовах.

Розвиток інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств становить один із визначальних чинників забезпечення успішного економічного зростання як підприємства, так і держави. Інвестування у новітні технології, наукові дослідження та розробки сприяє формуванню стійких конкурентних переваг, підвищенню ефективності функціонування суб'єктів господарювання, забезпеченню стабільної динаміки розвитку та зростанню їх фінансових результатів.

У період воєнного стану здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств супроводжується істотними ускладненнями та підвищеним рівнем ризику, водночас її реалізація виступає визначальним чинником збереження конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. На думку Бірака Є. В. [4, 13] основними напрямками інвестиційно-інноваційної діяльності під час війни можуть бути: розробка нових технологій і продуктів, прискорення появи інновацій, мотивація інвестування, розвиток альтернативних ринків, партнерство і співпраця. Звичайно, що більшість з них спрямована на забезпечення безпеки держави і реалізується за умов обмежених фінансових ресурсів. Саме інструменти антикризового фінансового менеджменту спрятимуть забезпеченню реалізації всіх видів діяльності підприємства, зокрема і інвестиційно-інноваційної в умовах військового часу та обмежених фінансових ресурсів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У ході дослідження з'ясовано, що антикризовий фінансовий менеджмент у умовах воєнних дій в Україні набуває стратегічного значення для забезпечення безперервності функціонування підприємств. Зростання рівня невизначеності, постійна зміна ринкових умов та висока непередбачуваність зовнішнього середовища зумовлюють необхідність формування но-

вих підходів до управління фінансовими потоками, підтримання ліквідності та оптимізації структури капіталу. Ефективність фінансової політики підприємства значною мірою визначається його здатністю оперативно адаптуватися до кризових викликів, що дозволяє мінімізувати фінансові втрати та забезпечити стабільність діяльності підприємства. Використання інструментів антикризового фінансового менеджменту сприяє підвищенню фінансової гнучкості та зниженню бізнес-ризиків підприємств.

Література:

1. Берестенко В. Як логістика адаптувалася до війни. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/07/24/702529/> (дата звернення: 2.09.2025).

2. Берзон С.Ю. Теоретичні засади формування поняття "соціально-економічна криза". Нобелівський вісник. 2020. № 1. С. 6—14.

3. Біла І., Ілюхіна В. Економіка війни в Україні: наслідки та можливі конкурентні переваги в повоєнний період. Економіка та суспільство. 2024. № 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-160> (дата звернення: 12.09.2025).

4. Бірак Є. В. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств в умовах активних бойових дій. Економіка і управління. 2024. № 1. С. 59—62.

5. Бородянський Ю., Саєнко Ю. Криза зміни цивілізаційної технології. Універсум. 2010. № 7/8. С. 4—8.

6. Вдовенко Л.О., Михальчишин М.С., Степовий В.О. Роль фінансового менеджменту в діяльності підприємства. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Економічні науки. 2018. № 13 (53). С. 11—14.

7. Гончар І.О. Сутність та місце антикризового фінансового менеджменту в структурі управління підприємством. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. 2015. Вип. 11. С. 36—40.

8. Журавльова І. Фінансовий менеджмент в сучасному вимірі. Acta Academiae Beregsiasensis. Economic. 2023. № 4. С. 188—204.

9. Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії росії проти України станом на листопад 2024 року. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/02/KSE_Damages_Report-November-2024-UA.pdf (дата звернення: 28.08.2025).

10. Ковальчук Н.О., Павлюк А.О. Антикризовий фінансовий менеджмент як основа управління фінансами вітчизняних підприємств.

Економіка і суспільство. 2016. № 3. С. 203—208. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/3_ukr/36.pdf (дата звернення: 20.08.2025).

11. Кудлаєнко С. Тенденції розвитку фінансового менеджменту за концепціями industry та management 4.0. Вісник Хмельницького національного університету. 2023. № 4. С. 478—482.

12. Левченко О.М., Левченко М.В. Фінансовий менеджмент: переломний етап нового рівня знань. Інфраструктура ринку. Вип. 25. 2018. С. 701—707.

13. Михайлик О.М., Бірак Є.В. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2023. № 58. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-86> (дата звернення: 10.09.2025).

14. Нікольчук Ю. Фінансовий менеджмент під час війни. Modeling the development of the economic systems. 2024. № 2. С. 215—223. URL: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-28>

15. Огляд економіки у серпні 2025. Як виробництво зброї трансформує економіку України? Центр економічної стратегії. URL: <https://ces.org.ua/economic-review-august-2025/> (дата звернення: 26.08.2025).

16. Фурсіна О.В. Класифікація інновацій та зміст інноваційної діяльності. Науковий вісник НАТУ України. 2010. Вип. 20.11. С. 249—255.

17. Шарапов В. Формування концепції антикризового менеджменту в умовах воєнного часу. Humanities Studies. 2023. Випуск 14 (91). С. 196—207.

18. Янковська Л.А., Pawlowski G., Піхоцька О.М., Кошовий Б.-П.О., Стецяк О.Б. Теоретичні засади організації фінансового менеджменту на підприємстві кризь призму інтердисциплінарного підходу. Академічні візії. 2022. Випуск 13. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/92> (дата звернення: 12.08.2025).

References:

1. Berestenko, V. (2023), "How logistics adapted to the war", available at: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/07/24/702529/> (Accessed 2.09.2025).

2. Berzon, C.Yu. (2020), "Theoretical foundations of the formation of the concept of "socio-economic crisis", Nobelivs'kyj visnyk, vol. 1, pp. 6—14.

3. Bila, I. and Iliukhina, V. (2024), "The economy of war in Ukraine: consequences and possible competitive advantages in the post-war period", Ekonomika ta suspil'stvo, vol.59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-160>.

4. Birak, Ye. V. (2024), "Investment and innovation activities of enterprises in conditions of

active hostilities", *Ekonomika i upravlinnia*, vol. 1, pp. 59—62.

5. Borodians'kyj, Yu. and Saienko, Yu. (2010), "The crisis of changing civilizational technology", *Universum*, vol. 7/8, pp. 4—8.

6. Vdovenko, L.O., Mykhal'chyshyn, M.S. and Stepovyj, V.O. (2018), "The role of financial management in the activities of the enterprise", *Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal "Internauka"*. *Ekonomichni nauky*, vol. 13 (53), pp. 11—14.

7. Honchar, I.O. (2015), "The essence and place of anti-crisis financial management in the structure of enterprise management", *Naukovyj visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment*, vol. 11, pp. 36—40.

8. Zhuravl'ova, I. (2023), "Financial management in the modern dimension", *Acta Academiae Beregsasiensis. Economic*, vol. 4, pp. 188—204.

9. Kyiv School of Economics (2025), "Report on direct infrastructure losses from destruction caused by russia's military aggression against Ukraine as of November 2024", available at: https://kse.ua/wp-content/uploads/2025/02/KSE_-_Damages_Report-November-2024-UA.pdf (Accessed 28.08.2025).

10. Koval'chuk, N.O. and Pavliuk, A.O. (2016), "Anti-crisis financial management as the basis for managing the finances of domestic enterprises", *Ekonomika i suspil'stvo*, vol. 3, pp. 203—208, available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/3_ukr/36.pdf (Accessed 20.08.2025).

11. Kudlaienko, S. (2023), "Trends in the development of financial management according to the concepts of industry and management 4.0", *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu*, vol. 4, pp. 478—482.

12. Levchenko, O.M. and Levchenko, M.V. (2018), "Financial management: a turning point for a new level of knowledge", *Infrastruktura rynku*, vol. 25, pp. 701—707.

13. Mykhailyk, O. and Birak, Ye. (2023), "Investment and innovation activities of enterprises under martial law", *Economy and Society*, vol. 58. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-86>.

14. Nikolchuk, Yu. (2024), "Financial management during the war", *Modeling the development of the economic systems*, vol. 2, pp. 215-223. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-28>

15. CES (2025), "Economic Review August 2025. How is Arms Production Transforming Ukraine's Economy?", available at: <https://ces.org.ua/economic-review-august-2025/> (Accessed 26.08.2025).

16. Fursina, O.V. (2010), "Classification of Innovations and the Content of Innovation

Activity", *Naukovyj visnyk NLTU Ukrainy*, vol. 20.11, pp. 249—255.

17. Sharapov, V. (2023), "Formation of the concept of crisis management in wartime conditions", *Humanities Studies*, Vol. 14 (91), pp. 196—207.

18. Yankovska, L. A. Pawlowski, G. Pikhotska, O. M. Koshovyi, B.-P. O. and Stetsiak, O. B. (2022), "Theoretical foundations of the organization of financial management at the enterprise through the prism of an interdisciplinary approach", *Akademichni vizii*, vol. 13, available at: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/92> (Accessed 12.08.2025).

Стаття надійшла до редакції 27.09.2025 р.

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України (Категорія «Б») з

ЕКОНОМІЧНИХ НАУК та ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

(Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020)

Спеціальності - 051, 071, 072, 073, 075, 076, 281, 292